

waarnaar de titel van de roman verwijst. 'Wolkenstad' is de naam van een zo goed als verloren gegaan imaginair manuscript van de (wél historische) **Antonius Diogenes**. Hij schreef de episch-humoristische utopie om zijn stervende nichtje te troosten. Doerrs hoofdpersonages komen allemaal op één of andere manier met dat verhaal in aanraking. Het laat hun bestaan allesbehalve onberoerd. Hoe kan het ook anders met 'een boek dat de hele wereld omvat'?

Van al die lijvige bestsellers vormt de wereld die ze de lezer aanbieden wellicht de voornaamste troef. Een andere plek (maar niet té anders) waarin je je kunt verliezen, escapisme met een moraal. Of zoals Zeno's minnaar het ergens in 'Wolkenstad' uitlegt: 'Ik weet waarom die bibliothecarissen je de oude verhalen voorlezen. Als het goed genoeg verteld wordt, kun je zolang een verhaal duurt aan de strop ontspannen.'

Het hele boek door breekt Doerr een lans voor de heilzame werking van boeken, de troostende kracht van verhalen en het belang van bibliotheken. Dat doet hij zelfs heel expliciet door 'Wolkenstad' op te dragen aan 'de bibliothecarissen van toen, van nu, en van alle jaren die nog komen gaan'. Want net zoals zijn hoofdpersonages zijn zij behoeders van verleden, heden en toekomst. Zolang we lezen is er hoop, en wie zich ontfermt over verhalen zorgt voor de wereld. Doerrs motto: 'Vreemdeling, wie je ook bent, maak dit open en leer wonderbaarlijkheden.' Drammerig en naïef, zoals sommige critici suggereren? Vast en zeker, maar cynisme ligt hem gewoon niet. Om dit breugelmaal te savoureren moet je heerlijk kunnen zwelgen.

Filip Matthijs

CAROLINE LAMARCHE Nacht op klaarlichte dag

★★★★★

'Ik weet niets meer van mijn kindertijd,' zegt de naamloze verteller, behalve dat ene moment waarop ze door de dienstmeid

gered werd uit een kluwen van lakens. Die herinnering is de opmaat voor een heel precies geformuleerd verslag van een levensveranderende ontmoeting. Na een droom waarin 'een onbekende man me met geweld overmeesterde' besluit de ik-figuur, die een vriend heeft en in te gaan op een contactadvertentie. Tot driemaal toe spreekt ze met 'de rosse man' af in rendez-voushotels, waar hij

haar met 'de blik van een paardenkoopman' bekijkt en haar pijn doet. Ze vindt bij hem wat ze bij haar vriend niet vindt: 'geweld zonder liefde'. Dagen na de ontmoeting bloedt ze nog. Maar ze draagt haar pijn, die haar genot is, trots, 'als een zwangere vrouw haar buik'.

'La nuit l'après-midi', waarvan dit de eerste Nederlandse vertaling is, was in 1995 het debuut van de Franstalige Belgische schrijfster Caroline Lamarche, die sindsdien publiceert bij de grootste Parijse uitgever, en is een perfecte introductie op haar oeuvre. Om die genadeloze mix van geweld en erotiek misschien, die wellicht niet elke lezer zal prikkelen, en zeker om de stilistische vaardigheid waarmee ze zorgvuldig woorden geeft aan de diepste verlangens en intenste waarnevingen. (bvds)

Het lezen zoals het is

Paul Verhaeghe: 'Javier Bardem'

Psychoanalyticus en auteur. Onlangs verscheen 'Wat brengt u hier? In gesprek met Paul Verhaeghe' van Sarah Vankersschaever.

HUMO In welk boek bent u tegenwoordig bezig?

PAUL VERHAEGHE «In Pascal Merciers 'Het gewicht van woorden'. Dat boek heeft me al tranen van ontroering bezorgd.»

HUMO Met welke auteur zou u een avondje uit willen?

VERHAEGHE «George Orwell.»

HUMO Met welk romanpersonage ziet u een onenightstand wel zitten?

VERHAEGHE «Met Orra uit 'Verhalen op bijna klassieke wijze' van Harold Brodkey.»

HUMO Wat is uw favoriete gedicht en waarom?

VERHAEGHE «'Overweging' van Albert Bontridder, omdat het de menselijke verhoudingen zo treffend weergeeft: 'De maat van alle dingen/- zo die al bestaat -/is de juiste nabijheid'.»

HUMO Welk boek hebt u het vaakst cadeau gedaan?

VERHAEGHE «Het zijn er altijd andere. Recent twee keer 'De wand' van Marlen Haushofer.»

HUMO Hebt u een favoriete thriller?

VERHAEGHE «Een tijdlang was ik verslingerd aan Britse thrillers, ik heb alles van P.D. James gelezen.»

HUMO Welk non-fictieboek zou iedereen gelezen moeten hebben?

VERHAEGHE «Ruben Mersch, 'Waarom iedereen altijd gelijk heeft'.»

HUMO Welk kunst- of kijkboek kampeert op uw koffietafel?

VERHAEGHE «'Engelenkeel' van Berlinde De Bruyckere.»

HUMO Wat is het laatste boek dat u tranen van het lachen heeft bezorgd?

VERHAEGHE «John Fante combineert in 'De geschiedenis van een hond' humor, menselijkheid en heel veel levenservaring.»

HUMO Welk boek zou u meteen lezen als u een week leestijd cadeau kreeg?

VERHAEGHE «'De man zonder eigenschappen' van Robert Musil ligt al lang op me te wachten.»

HUMO Van welk boek vindt u de film beter?

VERHAEGHE «'No Country for Old Men'. De verklaring? Javier Bardem!»

HUMO Welk boek of oeuvre vindt u zwaar overschat?

VERHAEGHE «Of Murakami overschat is, kan ik niet beoordelen, maar het lukt mij niet om in

zijn werk te raken.»

HUMO Welk boek of oeuvre vindt u zwaar onderschat?

VERHAEGHE «Sciencefiction wordt niet echt als literatuur beschouwd, terwijl er echt wel pareltjes te vinden zijn, zoals de boeken van Douglas Adams.»

JOHAN JACOBS

Toppers

★★★★★

Friedrich Nietzsche
De levensgevaarlijke jaren

★★★★★

Fleur Jaeggy
De gelukzalige jaren van tucht

★★★★★

Anthony Doerr
Wolfenstad
Stijn Streuvels
Ingooigem
Caroline Lamarche
Nacht op klaarlichte dag
Lauren Groff
Matrix
Ralph Bollmann
Angela Merkel

Griet Op de Beeck
Jij mag alles zijn

★★★★★

Roxane van Iperen
Brieven aan 't Hooge Nest
Hélène Christelle Munganyende
Liberté, égalité, Beyoncé
Fran Lebowitz
Volgens Fran